

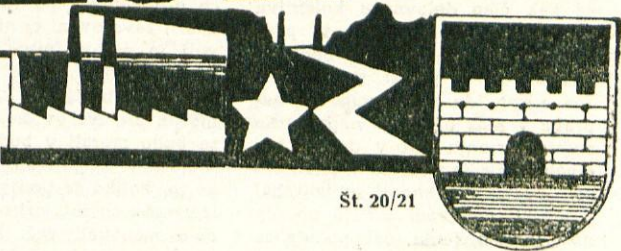
TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VII.

Tržič, 15. novembra 1958

Št. 20/21

Iz občinske kronike:

Razpravljali so o zaslužkih delavcev in o sredstvih občine

NAGRAJEVANJE DELAVCEV

Večina delovnih kolektivov se zanima največ za vprašanje višine zasluzka, plač iz dobička, premij in za nadure. Kdo bi jim to zameril? Vsakdo si želi izboljšati svoj položaj, doseči čim večje prejemke in si urediti udobno življenje. Že nekajkrat pa je naš list pisal o tem, da je višina zasluzka odvisna izključno samo od proizvodnje. Mnogo je delavcev, ki si preprosto predstavljajo, da se da zaslužek povišati z višjo tarifno postavko, toda pri tem pozabljajo, da mora obstajati ravnovesje med blagovnimi in plačnimi fondy. Če bo več denarja med prebivalstvom zaradi nepremišljeno odrejenih višjih zaslužkov in premalo blaga, bo to vodilo do povišanja cen prodajnemu blagu, ker bo povpraševanje po blagu večje, kot je ponudba. Čim večja produkcija, čim cenejši izdelki, tem večja ponudba blaga in zato cenejši nakup po potrošniku. Izkušnje zadnjih let so pokazale, da so dobre letine kmetijskih pridelkov povzročile znižanje cen, ker je bilo na trgu blaga preko potrebe.

Nepremišljeno dviganje zaslužkov industrijskih in obrtnih delavcev bi torej lahko imelo neželene posledice in zato skrbijo odgovorni organi, da so zaslužki v soglasju s produkcijo. Zato v produkciji tovarn in obrtni ni odločilen samo doseženi bruto-proizvod po vrednosti, ampak je odločilna količina, ki se izdelala. Če dosežemo višjo vrednost bruto-produkta, toda ne povečamo hkrati tudi množine, potem je to dokaz, da so se povišale cene, in delavec, ki je izdeloval produkt, ne more trditi, da ima zasluge pri tem, da je povečana vrednost bruto produkta.

Zadnje razprave v zboru proizvajalcev občinskega ljudskega odbora so pokazale, da je bruto produkt v naši občini res porastel, ni pa v enakem razmerju porastla produktivnost. Številke, ki smo jih navedli v prejšnjih številkah našega lista, dokazujejo porast zaslužkov, dokazujejo porast števila zaposlenih, tendenco, da se izplačujejo plače iz takozvanega dobička, toda zbor proizvajalcev je iskal tudi dokaze, ali imajo delovni kolektivi dejanske zasluge za porast vrednosti bruto produkta. Ti dokazi pa niso povsem zadovoljivi. Ugotovitev zaslug delavcev otežko-

čajo obstoječi gospodarski instrumenti, ki v nekaterih primerih vse preveč izenačujejo glede obveznosti podjetja, ki imajo potrebno mehanizacijo, s tistimi, ki proizvajajo predvsem z ročnim delom.

Zbor proizvajalcev naše občine je v prvi razpravi ugotavljal izpolnitev plana, toda v drugi razpravi je podrobneje proučeval, kako so podjetja uporabila ostanek čistega dohodka, oziroma ga nameravajo uporabiti in koliko so doslej že izplačala plač nad tarifno postavko ter premij. Priznati je treba, da nobeno podjetje v občini ni prekoračilo plana izplačil za plače v osemih oziroma devetih mesecih letošnjega leta. Vendar knjižbe v podjetjih kažejo, da nameravajo nekatera podjetja izplačati 2 do 4 nadplač, medtem ko spet druga podjetja nimajo nobenih sredstev za kake nadplače, četudi imajo njihovi delovni kolektivi približno enake zasluge za uspeh podjetja. Nekatera podjetja, ki stremijo za napredkom, se odrekajo izplačilu nadplač in ves ostanek čistega dohodka določajo samo za svoje sklade, ki se bodo uporabili za razcvet podjetja.

V svoji razpravi je ugotovil zbor proizvajalcev, da imamo v občini tudi podjetja, ki nimajo dovolj sredstev, da plačajo redne plače, kljub temu, da se trudijo na vse načine za uspeh podjetja. Zbor proizvajalcev je sklenil, da dovoljuje podjetjem izplačilo ene nadplače brez posebne odobritve, če pa hoče podjetje izplačati več, mora predložiti zboru proizvajalcev predlog za izplačilo in ga utemeljiti. Zbor proizvajalcev bo v takem primeru podrobno proučil stanje podjetja, ali ima delovni kolektiv res zasluge, da se lahko izplača več nadplač. Ker so v zboru proizvajalcev zastopani samo zastopniki delavstva, bo torej njih presoja o upravičenosti izplačila večjih nadplač nedvomno pravična. S tem seveda ni rečeno, da bo zbor proizvajalcev prepovedal izplačilo več nadplač, če bodo za to v podjetju dani predpisani pogoji, predvsem dokazana večja produktivnost dela in zasluge delavcev pri uspehu ter pogoji, da ima podjetje pokrite svoje obveznosti. Enak sklep so napravili zbori proizvajalcev drugih industrijskih občin že prej, preden ga je sprejel Tržič.

Težkoče pa bodo nastale v podjetjih, kjer glede na okoliščine ne

bo dovolj sredstev za odplačilo obveznosti. O treh takih primerih je zbor proizvajalcev na zadnjih sejah razpravljal. Doslej zbori proizvajalcev niso posegali podrobneje v gospodarstvo podjetij, četudi je bila to njihova dolžnost, in dokazano je, da v mnogih primerih tudi delovni kolektivi in tudi ne organi upravljanja podjetij niso bili seznanjeni s stanjem podjetja. Ko podjetje sestavlja periodični obračun, mora delavskemu svetu, sindikatu oziroma kolektivu do vseh podrobnosti in na res razumljiv, preprost način pojasniti, kako se izpolnjuje vrednostni in količinski plan, kolikšni so dohodki podjetja, vzroke za nastale eventualne razlike in pričakovanja za ostali čas planskega leta. Tudi bi sleherni delavec v podjetju moral biti seznanjen s tem, kakšni so izdatki podjetja ne samo v eni sami globalni vsoti, ampak po vrstah izdatkov in delavec bi moral vedeti, kakšne so zaloge izdelkov, polizdelkov ter surovin. Delavec bi moral vedeti za vzroke in posledice porasta ali zmanjšanja zalog. Predstavniki podjetij največkrat trdijo, da se delavci za take podatke ne zanimajo, kar pa ne drži. Seveda se ne zanimajo, če jim povemo nekaj števil brez obrazložitve. Delavec se bo prav resno zanimal ne samo za svojo plačo, ampak za uspeh celega podjetja, če bo poznal njegovo gospodarstvo. Povejte, koliko je v naši občini delavcev, ki nam bod opojasnili stanje podjetja, v katerem delajo! Vzbuditi zanimanje delavca za to, kakšno je stanje podjetja, pomeni že izboljšanje stanja.

NASPROTI OBČINI PREZVETE OBVEZNOSTI JE TREBA IZPOLNITI!

S perspektivnim družbenim planom, ki velja od leta 1957 do leta 1961 so gospodarske organizacije v naši občini zagotovile, da bodo do določenega dela ostanka čistega dohodka vsako leto dajala občinskemu ljudskemu odboru povprečno po 8% za komunalne investicije. Koliko podjetij je doslej izpolnilo prevzeto obveznost? Niti eno! Niti enega dinarja še ni prejel občinski ljudski odbor iz naslova teh obveznosti za l. 1957 in tudi za leto 1958 podjetja niso izkazala, da bodo rezervirala sredstva za plačilo navedenih dolžno-

(Nadalj. na nasl. strani)

Počastili smo dan mrtvih - 1. november

Tudi letos je Tržič dostojno praznil vseljudski praznik DAN MRTVIH z raznimi komemorativnimi svečanostmi. Osrednja počastitev je bila na sam praznik ob 9. uri dopoldne pred spomenikom žrtev fašističnega terorja. Deputacije političnih organizacij, ustanov in podjetij ter številno ljudstvo je z godbo na čelu odkorakalo izpred poslopja občinskega ljudskega odbora na pokopališče. Tu se je že pred samim pričetkom nabralo lepo število svojcev in ostalega ljudstva. Godba DPD Svoboda pod vodstvom njenega kapelnika Franceta Šarabona je za uvod odigrala žalostinko »Počivaj v miru«, pevski zbor DPD Svoboda pa je pod vodstvom zborovodje Megliča zapel partizansko žalostinko »Žrtvam« in Vračkovo »V slovo«. Spominski nagovor je imel tov. mr. Zdenko Lavička, nakar so zastopniki položili vence. Z žalostinko »Zadnji pozdrav«, ki jo je intonirala godba, je bila komemoracija zaključena. Razen osrednje komemoracije so bile na sam praznik še druge žalne svečanosti tako v Tržiču kot drugod. »Turistično društvo« je organiziralo prevoz svojcev in ostalih v Drago ozir. Žirovnico, kjer so se le-ti prav tako poklonili padlim pred spomenikom iz NOB.

Stane Mešič:

Žarek v daljavi

Bila je tema gosta in črna, bil je dež, grmel je grom, veter je tulil, v vrhovih dreves, šakali požrešni so besno rjaveli, a vas je tako malo bilo.

A vendar tam daleč v daljavi ste videli majhen žarek, ki je vzhajal, čutili ste malo toplote in tja ste korakali ponosno in smelo skozi temo, dež in grom, preko šakalov.

A preden ste do svetlega žarka in toplote prišli, ste padli za domovino.

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

sti. Niti en primer ni znan, da bi se kak član delovnega kolektiva ali organov upravljanja v podjetjih zanimal, ali je občinski ljudski odbor prejel svoj delež. Vsi vemo, da so komunalne naprave v naši občini v neprimerno slabšem stanju kot v drugih občinah. Tržič in vasi so v temi, ceste, mostovi in kanali so potrebni popravil, vodovodi kričijo po obnovi in razširjenju, pokopališča so premajhna, mostna tehnika je dotrajala, barake, planke in kočure na vseh koncih in krajih itd., kar vse dokazuje, da Tržič nima denarja, da uredi občino na enak način, kot to delajo v drugih krajih. Mnogokrat beremo v časopisih, koliko milijonov, desetine in stotine milijonov so dala podjetja občinam v drugih krajih. Res imajo podjetja v naši občini velike potrebe po obnovi in razširitvi svojih obratov, toda nič drugače ni drugje in vendar ne pozabljajo na

splošne potrebe, ki služijo delavcu izven podjetja in mu dvigajo standard. Saj je standard tudi to, če gre delavec po razsvetljeni in dobri, zavarovani cesti, če ima dovolj in zdrave pitne vode in če lahko družina zavije v lep park, kjer se odpočije in kjer se otroci igrajo. Delavci v naših podjetjih se bodo morali v bodoče bolj zanimati v razpravah v podjetjih za to, koliko je podjetje doslej že izplačalo občini, oziroma zakaj je dalo manj ali več. Marsikdo bo morda dejal, da plača podjetje že z rednimi družbenimi obveznostmi svoj delež občini. Tisti delež, ki odpade na občino, je glede na potrebe skromen in določen za kritje proračunskih izdatkov, t. j. za prosveto, šolstvo in kulturo, za socialno skrbstvo ter zdravstvo in državno upravo.

V nemajhni meri je odvisno od delavcev samih, da bo občinski ljudski odbor mogel čimprej zgraditi potrebne komunalne naprave in izvrševati komunalne storitve.

ZA KAKŠNE NAMENE SO BILA UPORABLJENA PRORAČUNSKA SREDSTVA?

Enako kot se seznanjajo delavski sveti v podjetjih s stanjem svojega gospodarstva, tako tudi občinski ljudski odbor na sejah obeh zborov pregleduje svoje poslovanje. Na zadnjem zasedanju

za prosveto in kulturo je izdal	27,844.000 din	76 % plana
za socialno skrbstvo	9,213.000 din	62 % plana
za zdravstveno zaščito	5,067.000 din	52 % plana
za državno upravo	16,169.000 din	68 % plana
za komunalno dejavnost	5,735.000 din	78 % plana
za negospodarske investicije	5,415.000 din	51 % plana
za dotacije organizacijam skladom	6,522.000 din	81 % plana
za obveznosti in anuitete	1,401.000 din	87 % plana
za proračunsko rezervo	1,582.000 din	40 % plana
za sredstva za povečanje plač	195.000 din	7 % plana

V celoti je imel v 9 mesecih občinski proračun izdatkov 79 milijonov 162.000 din, kar pomeni 65,8 % nasproti celoletnemu planu. Ker dotežajo proračunski dohodki prepočasni, ima občinski ljudski odbor najet bančni kredit. Prognoza kaže, da letos občina ne bo mogla kriti s proračunom predvidenih potreb.

Občinski cestni sklad bo verjetno dosežen s 100 %, toda ta

je občinski odbor ugotovil, da so bili dohodki v devetih mesecih letošnjega leta ostvarjeni povprečno s 66 % nasproti celoletnemu planu. V 9 mesecih pa je občinski ljudski odbor imel sledeče proračunske izdatke:

27,844.000 din	76 % plana
9,213.000 din	62 % plana
5,067.000 din	52 % plana
16,169.000 din	68 % plana
5,735.000 din	78 % plana
5,415.000 din	51 % plana
6,522.000 din	81 % plana
1,401.000 din	87 % plana
1,582.000 din	40 % plana
195.000 din	7 % plana

sredstva so precej skromna. Občinski sklad za štipendije ima dohodek le iz dotacije proračunov, ki je bila v 9 mesecih realizirana s 75 %. Sklad bo do konca leta v celoti izkoriščen. Sklad za pobijanje alkoholizma letos nima dohodkov, z ostankom lanskega leta pa se je uredil Center za napredek gospodinjstva. Sklad za zaščito otrok v znesku 500.000 din bo uporabljen za ureditev novih otroških igrišč.

OBČINSKI STANOVANJSKI KREDITNI SKLAD

Konec lanskega leta je stanje sklada znašalo	134,963.699 din
vplačil v letu 1958 je bilo doslej	59,573.780 din
skupaj vseh sredstev torej	194,537.479 din
25 % omejitev letošnjih sredstev	13,394.197 din
odvod v republiški sklad	5,308.140 din
je torej na dan 30. 9. t. l. bilo še sredstev	175,835.142 din

Predvideni dohodki letošnjega leta so bili doseženi s 67 %. Pričakuje pa se 100 % realizacija prispevkov v ta sklad do konca tega leta. Na dan 30. 9. t. l. je bilo posojil v amortizaciji 23 milijonov 261.234 din, odobrenih, toda še ne v celoti izkoriščenih posojil je bilo 92,899.960 din, za leto 1959 so

že v naprej odobrene tranše posojila, med drugim za 3 stanovanjske bloke BPT na Ravnah, za 3 stanovanjske bloke PEKO na Podvasci in stanovanjski blok Tovarne lepenske približno za 45 milij. din! Letos so bili predvsem odobreni krediti gospodarskim organizacijam in stanovanjskim skupnostim.

OBČINSKI INVESTICIJSKI SKLAD

Stanje tega sklada v začetku leta je znašalo	86,426.579 din
vplačila v letu 1958	12,762.608 din
v proračun je bilo prenešenih	1,532.437 din
povračilo OLO Kranj gozdnemu skladu	1,500.000 din
Letošnja vplačila so 100 % blokirana in je stanje sklada 30. septembra 1958 znašalo	83,394.134 din
toda sredstva so z odobrenimi krediti v celoti izkoriščena.	

STANOVANJSKA SKUPNOST IN SERVISI, ALI MORDA KOMUNALNO PODJETJE?

Tudi pri našem občinskem ljudskem odboru že pripravljajo ustanovitev take skupnosti po smernicah, ki so jih dali v svojih govorih najvišji državni funkcionarji, in kot nekatere take skupnosti

že poslujejo v drugih krajih. Nove skupnosti bodo imele vse drugačne naloge kot obstoječe dosedanje skupnosti, ki se bavijo večinoma z upravljanjem hiš splošnega ljudskega premoženja in v

skupnost vključenih zasebnih hiš. Taka skupnost bo pravna oseba, ki bo registrirana pri pristojnem organu, bo imela premoženje, ki bo družbena lastnina in bodo njene naloge sledeče: skrb za dobro in ceneno organizacijo služb, to je družinsko-gospodinjstvi, potrošniški, obrtni servisi, pomoč hišnim svetom, servisi družbene prehrane itd., skrb za izboljšanje komunalnih, gospodarskih in socialnih delavnosti, skrb za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav, t. j. cest, ulic, kanalov, pralnic, razsvetljave, parkov, igrišč, kopališč, kakor tudi graditev takih naprav, dalje skrb za pravilno izkoriščanje stanovanjskih hiš, sodelovanje z organi družbenega upravljanja, skrb za predšolsko vzgojo otrok, skrb za preventivno zdravstveno in higiensko službo, skrb za upravljanje splošnega ljudskega premoženja, skrb za organiziranje ukrepov zoper elementarne nezgode in skrb za organiziranje družbenega nadzorstva. Organi skupnosti bodo: svet skupnosti, izvršni odbor, sekretariat, nadzorni odbor in poravnalni svet. Volitve odreja občina in se tudi razmerje med skupnostjo in občino določi z občinskim odlokom. Skupnost ima svoj predračun dohodkov in izdatkov in svoje sklade. Skupnost ima svoje servise, katerim skupnost tudi dodeljuje sredstva. Kar pa je najbolj važno, je to, da servisi nimajo obveznosti za družbene datjave, izvzemši datjave, ki bremenijo osebni dohodek.

Stanovanjska skupnost se bo za zdaj lahko uveljavila predvsem na ožjem mestnem območju.

Za komunalne naprave je doslej skrbel občinski proračun, ki pa je za to imel zelo skromna sredstva. Naprave niso mogle biti zadovoljivo oskrbovane, ker je poleg sredstev primanjkovalo osebja, ki bi vršilo tako delo. Na občini že resno razmišljajo o tem, ali ne bi ustanovili komunalno podjetje ali zavod, ki bi oskrboval ceste, pota, mostove, ograje, kanale, javno tržnico, mostno tehnico, pokopališča in bodoče kopališče, skratka vse podobne javne naprave, ali pa bi del teh poslov

prevzeli servisi v okviru stanovanjskih skupnosti, seveda samo na območju mesta, medtem ko bi za take naprave v okolici in povsah skrbelo podjetje ali zavod, ki bi se ustanovil v ta namen. Vsa razmotrivanja na občini imajo za cilj: izboljšati stanje komunalnih naprav in organizirati tudi službo komunalnih storitev.

PROBLEMI JAVNE KLAVNICE

Barake in lesena poslopja v Tržiču se morajo zaporedoma odstraniti, tako se glasijo sklepi predstavnikov občine in zato bo treba porušiti tudi obe leseni šipi na »spodnji poti«, t. j. na Proletarski cesti, in tudi lešeni provizorij pri javni klavnici je dotrajan. Klavnica pa nujno potrebuje primeren velik hlev in ga bo treba zgraditi v bližini poslopja. Ko bo urejena nova cesta mimo trgovsko-stanovanjske hiše navzgor proti zgornji pilarni in Cegelšam, bo prostora okoli klavnice lahko izkoristila in po potrebi tudi ogradila. V načrtu je, da se opusti prvi most nad klavnico, ker v bodoče ne bo več potreben. Tudi drugega lesenega mostu na Proletarski cesti občina zato ne popravi, ker se bo vozni promet kasneje usmeril preko novega betonskega mostu, ki bo zgrajen na trasi nove ceste.

GORENJSKA VODNA SKUPNOST USTANOVLJENA

Dne 20. oktobra je bila na ustanovnem občnem zboru v Kranju ustanovljena Gorenjska vodna skupnost. Članstvo določenih podjetij je v skupnosti obvezno in bo skupnost, ki bo letno zbrala prav znatne vsote denarja, lahko izvršila v doglednem času nujno potrebna zavarovalna dela na vodnih strugah in v načrtu je, da bodo podjetja v bodočih nekaj letih zgradila potrebne čistilne naprave. Vsekakor bo od vodne skupnosti imelo zelo veliko korist celotno prebivalstvo.

GOSPODINJSKI BIRO odprt

V sredo, 22. oktobra, je bila v novem lokalu gospodinjstevskega biroja v Partizanski ulici pomembna slovesnost. Po daljšem prizadevanju je društvu naprednih tržiških žena ob podpori občinskega ljudskega odbora slednjič le uspelo, da je odprlo njihovega namenu lepo in praktično urejene prostore, ki bodo koristno služili našim delovnim ženam, saj bodo v njih prejemale vedno novih in novih pobud za naprednejše vodenje svojih lastnih gospodinjstev.

K slavnosti je odbor društva povabil predsednika občinskega ljudskega odbora tov. Lovra Cerarja in druge predstavnike domačih organizacij in ustanov; razen teh pa so se udeležile slavnosti tudi zastopnice okrajnih in republiških forumov ženskih društev. Slovesnost se je pričela z nagovorom predsednika sveta za šolstvo tov. Mokorela, ki je v imenu sveta in občinskega ljudskega odbora čestital društvu za njegovo novo pridobitev ter izrazil željo, da bi prostori s svojo sodobno opremo nudili čimveč koristi tržiškim že-

nam, pa tudi mladini obeh osemletk. V imenu društvenega odbora je za njim povzela besedo predsednica društva tov. Bocakova, ki se je v svojem nagovoru zahvalila vsem, ki so društvu pripomogli k uresničitvi njegove zamisli, da odpre center za napredek gospodinjstva tudi v Tržiču. Predvsem pa je njena zahvala veljala občinskemu ljudskemu odboru, ki je z nemajhno žrtvijo omogočil ureditev gospodinjstevskega biroja.

Po končanih nagovorih so članice društvenega odbora svoje goste pogostile tudi s prigrizkom, ki so ga same pripravile in servirale, s čimer so hotele nakazati, kaj in v kakšni okusni obliki lahko nudi praktično opremljeno gospodinjstvo delovnemu človeku.

Tudi naš list čestita društvu ter vsem ženam tržiške občine ob ustanovitvi te prepotrebne ustanove za pospeševanje sodobnih načinov vodenja gospodinjstva, želeč ji, da bi ob strokovnem vodstvu njenega osebja imele naše žene od nje čimvečjo praktično korist.

Novice iz delovnih kolektivov in organizacij

Modne novosti za pomlad in leto 1959

MLADINA TOVARNE »PEKO« PRED LETNIM OBRAČUNOM

V lepem zasavskem mestecu Videm-Krško so se v mesecu oktobru zbirali vsi poslovodje industrijskih prodajalnih tovarne obutve »PEKO« z vseh področij naše domovine. Pod svojo gostoljubno streho jih je sprejel novozgrajeni in moderno opremljeni hotel SREMIČ, ki bi delal čast tudi večjim mestom in bi si tudi Tržič lahko obilnil vse prste, ako bi se lahko postavil s tako gostinsko štabvo z ogromno dvorano, klubsko sobo, čajno sobo in res udobnimi ležišči.

Tu so se določale smernice, na kakšen način bi se najbolj prilagodila naša najstarejša tovarna čevljev modnim tendencam zunanjih tržišč, tako da ne bi več capljali leto dni ali še več za zahodnim trgovom. Predložena vzorčna kolekcija je vsebovala okrog 300 novih modelov, od tega 60 moških, 190 ženskih in 50 fantovskih in otroških modnih kreacij. Naš domači trg je v resnici zelo izbirčen in tako visokih zahtev na obutev ne stavlja niti Italijan ali Francoz, da ne govorimo o bogatem nemškem in angleškem kupcu, ki se postavlja z zelo visokim življenjskim standardom. Pri nas zahteva vsak kupec najbolj svetleči se telečji boks in o kakem umetnem usnju ali blagu ter pretiskanih kožah noče niti slišati. Celo na naše podeželje je prodrla zahteva po peresno lahki obutvi v najdražjih lepljenih ali šivanih izdelavah. Razvajeni so celo dojenčki, za katere smo morali pripraviti v okusne polivinil škatlince omotane visoke čevljičke v lepih pastelnih barvah gornjega in spodnjega usnja in po tem izdelku prav pridno segajo naše mlade mamice, ker vsaka želi imeti za svojega najmlajšega ljubljenceka »Miky-Miško«.

Moški svet, posebno mlajših generacij, se je vrgel na italijanski vzorec moških nizkih čevljev z izrazitimi konicami, predvsem v črni barvi, ki predstavlja že drugo leto največjo modo. Zelo so iskane tudi svetle colonialne barve, zadnji krik mode pa je temna sivomodra barva, rezeta zelena barva ter beli svetli boks, ki naj nadomesti v ženski galanteriji dosedanjí klasični beli nabuk oz. semiš.

Z letošnjo »bera« so tako matična tovarna Peko, kot tudi ostali manjši tuji dobavitelji, ki dopolnjujejo izbiro lastnega blaga v spe-

cialnih trgovinah s čevlji Peko, lahko povsem zadovoljni. Impozantna številka preko 550.000 parov za prihodnjo sezono šestih mesecev daje delo in zaslužek preko 2.000 delavcem v slovenski industriji čevljev, tako da se jim za prihodnjih šest mesecev ni batí za svoj kruh. Če bo tudi kvaliteta v usnju in izdelavi zadovoljevala, potem ni strahu, da bi naš tržiški kot izgubil primat modnega centra in pionirja naše visokorazvite čevljarske industrije, ki ga že več pokolenj skuša obdržati v svojih rokah.

Novi načrti dela mladine. — Delo v sekretariatih naj v bodoče trdneje združuje mladino v posameznih proizvodnih oddelkih.

Bilo je na eni izmed zadnjih sej komiteja mladinske organizacije. Razprava o delu mladine je bila živahna, saj je skušala v celoti zajeti vse probleme, ki so se pojavljali tako v organizaciji kot v delu samega 9 članskega komiteja.

Glavni problem se je pojavil v tem, kako mladini približati njene naloge, kako razširiti celotno delo na čimširši krog mladine in kako

rešiti pojave nedelavnosti poedincev. Mišljenja so bila precej enotna, saj so kot osnovni sklep sprejeli to, da bodo po vseh večjih oddelkih izvoljeni oddelčni sekretariati, ki bodo reševali probleme 427 mladih delavcev ali 39,2% od skupnega števila zaposlenih v podjetju. Iz tega podatka je torej razvidno, da je mladine dovolj, stvar bodočih 5 sekretariatov pa bo v glavnem ta, da mladini omogoči splošno razgibanost na vseh področjih političnega, kulturnega in športnega udejstvovanja.

Že v preteklem obdobju je 363 članov organizacije, kolikor jih je trenutno organiziranih, zažvelo izrazito kulturno in športno življenje. Razni samostojni kulturni nastopi, udeležba pri gradnji ceste bratstva in enotnosti Ljubljana—Zagreb in izvedba športnih tekmovanj so bili prvi povod za bolj sproščeno zanimanje mladine. Vodstvo organizacije je morda grešilo v tem, ker ni znalo mladim delavcem pravočasno posredovati namene raznih strokovnih in političnih predavanj, ki so bila organizirana za mladino, kajti obisk letih je bil zelo slab. Prav tem predavateljem bo organizacija v prihodnje posvetila vso pozornost, ker bo le tako dala možnost, da se bo sleherni lahko seznanil s težavami gospodarske, politične in ekonomske narave v podjetju.

Mladina je v tem letu že precej napravila za utrjevanje organizacije samo in tudi po določenih programih urejala svoje družbeno življenje. Z večjo skrbjo se bo morala lotiti dela za izboljšanje delovne discipline posameznikov in za njihovo moralno krepitev. Zelo koristno bi bilo, če bi se v okviru mladinskega komiteja postavila posebna komisija, ki naj proučuje življenje mladih delavcev v njihovem prostem času. S tem bi vodstvo organizacije dobilo bogato gradivo za fizično in psihološko proučevanje želja in potreb mladine.

Mladina tovarne »PEKO« je brez dvoma lahko z dosedanjim delom in doseženimi uspehi zadovoljna, kolikor pa ji bo uspelo z novim programom dela uresničiti tudi vse skrite želje, pa ji lahko samo čestitamo.

po - šek

**Kvalitetno in solidno obutev
najnovjših modnih vzorcev**

Vam nudi

Peko

tovarna obutve v TRŽIČU
na Gorenjskem

Plodno delo rezervnih oficirjev

V nedeljo, 19. oktobra so se zbrali rezervni oficirji naše občine na svojem rednem letnem občnem zboru. V kratkem toda jedrnatem poročilu predsednika Združenja rezervnih oficirjev je bilo navedeno bogato delo, ki je bilo opravljeno v pretekli dobi. V združenju je včlanjenih 121 rezervnih oficirjev, poleg teh pa še 120 podoficirjev, ki v združenju delajo kot posebna sekcija. Verjetno je to prvi primer v Sloveniji, če ne v Jugoslaviji, da se je združenje tako zelo aktivno trudilo za delo s podoficirji. Novi osnutek pravil, ki bo predložen kongresu združenja rezervnih oficirjev, pa namesto vpeljati ravno tak način dela s podoficirji, ki ga tržiško združenje izvaja že nad eno leto.

Za vzgojo svojih članov je združenje priredilo 17 strokovnih predavanj in je bila udeležba na njih dobra, saj je s tistimi, ki so bili opravičeno odsotni, dosežena kar 95% udeležba. Menim, da je le malo organizacij, ki bi se lahko pohvalile s tako aktivnostjo. S tistimi, ki se dosedaj niso udeleževali predavanj, pa se bo novi

odbor že pogovoril z željo, da jih pritegne k aktivnemu sodelovanju.

V raznih tekmovanjih so ekipe združenja dosegale lepe uspehe. Ob proslavi dražgoške borbe je smučarska ekipa zasedla v hudi konkurenci II. mesto med rezervnimi oficirji. Na istem tekmovanju je ekipa predvojaške vzgoje dosegla I. mesto.

Tudi v nogometu, strelstvu in drugod so ekipe združenja dosegle lepe uspehe. Za člane je odbor priredil tudi lepo ekskurzijo v rudnik živega srebra v Idriji in partizansko bolnico »Franja«. Nadvse pa so bili zadovoljni člani z obiskom garnizona v Bohinjski Beli.

Člani združenja so aktivno sodelovali v organih ljudske oblasti, v delavskem samoupravljanju, v družbenih organizacijah in društvih. Pri preteklih volitvah so člani organizacije prevzeli skrb za varnost volišč. Za izvedbo obširnih nalog ima združenje več strokovnih komisij, ki so svoje delo opravile zadovoljivo.

Občni zbor je imenoval nov odbor in določil smernice za nadaljnje delo, pri čemer je bila izra-

žena želja, da bi bilo čimveč takih obiskov, kot je bil letos v Bohinjski Beli.

Predstavniki okrajnega združenja je izrekel pohvalo celotni organizaciji, pravtako tudi predstavnik vojnega odseka major Vukovič, ki je še nakazal nekaj bodočih nalog.

Neuradno pa je bilo na občnem zboru nedeljeno mnenje rezervnih oficirjev in podoficirjev, da imata mnogo zaslug za vzorno delo organizacij njen dolgoletni tajnik, rezervni poročnik Gvido Dornik, in njen sedanji predsednik, rezervni kapetan Andrej Smolej.

MS

Dopisujte v

Tržiški vestnik

Iz kulturnega življenja **S koncertom in veselim večerom je tržiška godba na pihala proslavila 30-letnico svojega obstoja**

Tržiški vestnik je v svoji slavnostni številki za občinski praznik 1. avgusta letošnjega leta posredoval svojim bralcem s člankom »Pomemben kulturni jubilej« zgodovinski pregled nastanka in dela tega vsem Tržičanom poznane glasbenega ansambla, ki letos slavi več kot četrstoletnico svojega obstoja.

Že nekaj dni pred samim koncertom so okusno izdelani letaki obveščali tržiško prebivalstvo da bo godba na pihala DPD Svoboda v Tržiču v počastitev svojega jubileja priredila slavnostni koncert združen z veselim večerom, na katerega so vabljeni vsi Tržičani, ki se zanimajo za njeno delo in življenje.

Tako je v soboto, 25. oktobra tržiško občinstvo do kraja napolnilo Cankarjevo dvorano, ki je bila tokrat premajhna in precejšnji del občinstva ni mogel prisostvovati temu večeru. Morda je pripisati tokratnemu navalu na koncertu dejstvo, da je bil vstop brezplačen, nadalje je bil na programu zajet še veseli večer, katere Tržičani nasploh radi obiskujejo. Sicer pa naj bo vzrok takšnemu lepemu odzivu že kakršenkoli, kazno je, da so s tem Tržičani pokazali kulturni in humani odnos do tega

glasbenega ansambla, še posebej pa do njihovih jubilarov-godbenikov, ki so s tem dobili moralno zadoščenje, za njihovo dolgoletno požrtvovalno in nesebično sodelovanje pri godbi.

Kmalu po 20. uri, za katero je bil najavljen pričetek koncerta, je stopil pred zastor tajnik DPD Svoboda in član godbenega odbora tov. Joža Ahačič, ki je v imenu stanovskega društva kot godbenikov pozdravil vse navzoče občinstvo. Še posebej je izrazil zadovoljstvo, da so se tokrat odzvali vabilu številni predstavniki organov oblasti, družbenih organizacij, ustanov, podjetij in je njihova navzočnost vsekakor rezultat boljših odnosov in razumevanja do splošnega kulturnega življenja, ki smo ga konkretno v preteklosti toliko pogrešali, ko se le-ti niso udeleževali v zadovoljivem številu podobnih koncertov.

Govornik je v lepo sestavljenem govoru in na zanimiv način posredoval občinstvu delo in življenje godbe, podprto z zgodovinskimi in statističnimi podatki. Ker je, kot že uvodoma rečeno, Tržiški vestnik že svoječasno seznanil svoje bralce z zgodovino godbe, bomo tokrat navedli samo probleme, ki so aktualni v tem času. Te

podatke posredujemo ob koncu našega članka.

Ob koncu se je tov. Ahačič v imenu godbe zahvalil občinskemu ljudskemu odboru, SZDL, sindikatu, Svobodi, glasbeni šoli ter podjetjem za vso dosedanjo izkazano pomoč z željo, da se medsebojno sodelovanje v bodoče še bolj okrepi tako v moralnem in materialnem oziru. Po govoru je isti govornik povabil dolgoletnega kapelnika godbe tov. Rudolfa Ahačiča na oder in ga pozdravil z naslednjimi besedami: »Dragi naš kapelnik in pionir tržiške godbe. V znak priznanja za Tvoje neumorno delo pri napredku godbe Ti tržiški godbeniki za 30-letnico poklanjamo ta skromen šopek in diplomu. Želimo, da si zdrav in čil, ter da večkrat prideš med naše vrste ter nam z nasveti pri dvigu godbe še vnaprej pomagaš! Cestitamo!« Zasluznega jubilara-kapelnika je tudi občinstvo nagradilo z dolgoletnim in spontanim aplavzom in se tako na skromen in prisrčen način obdolžilo za njegovo neumorno in požrtvovalno delo pri godbi. Ne bi bilo odveč, da bi upravni odbor DPD Svoboda ob tej priliki podelil njemu še diplomu častnega člana, ker je njegovo delo le bilo tako ogromno, vsaj duhovno, da bo to

zapisano z zlatimi črkami v naših srcih, saj je vzgojil celo vrsto godbenikov, tako mlajše kot starejše generacije. In na teh temeljih se vzgaja novi rod, ki je prav tako izšel iz njegove šole.

Predsednik godbenega odbora tov. Lotrič pa je nato razdelil preostale diplome še naslednjim godbenikom — veteranom in to tovarišem Pavlu Kralju, Kozmi Klofutarju, Karlu Štucinu, Stefanu Ovšenarju, Francu Podlipniku, Janezu Golmajerju in Karlu Klofutarju in vsem zbranim jubilarom čestitaf ter jim želel še nadaljnega uspešnega sodelovanja pri godbi. Občinstvo je prav tako vse navedene jubilate nagradilo s toplim aplavzom. V imenu SZDL in občinskega sveta Svobod in kulturnih društev občine Tržič je jubilate in občinstvo pozdravil njegov predsednik tov. Zažokar in se ob tej priliki zahvalil za njihovo dosedanje delo, želeč jim še nadaljnjih uspehov. S tem je bil oficialni del proslave zaključen, nakar se je pričel izvajati koncertni del programa. Na slavnostno okrašenem odru so kot prvi nastopili godbeniki, po večini veterani-jubilate, ter starejši pa tudi že najmlajši člani godbe, ki se vzgajajo v posebnem tečaju godbene sekcije. Mladi kapelnik nadarjeni France Sarabon je z zanesljivo in muzikalno gesto vodil svoje godbenike, ki so svoj program lepo, dostojno ter učinkovito odigrali v splošno zadovoljstvo občinstva. Izvajali so kot prvo Janka Gregorca koračnico »Triglav, moj dom«, ki je grajena na narodne motive slovenskih pesmi. Tej skladbi je sledila poskočna polka. Iz zakladnice partizanskih pesmi pa so poslušalcem predvajali

SEM IN TJA PO ČRNI GORI

Od Nikšiča do Žabljaka pod Durmitorjem

Sredi Nikšiča, pred hotelom Onogoč spet zasedemo avtobuse, a ne za dolgo, kajti zunaj mesta gradijo moderno, veliko železarno in jeklarno. Izstopimo, da si ogledamo velikanske dvorane, ki so sicer večinoma še prazne, ker železarna še ni zgrajena, in je le tu in tam po nekaj strojev v obratu, tako n. pr. v valjarni, kjer že valjajo in tanjšajo železno pločevino.

Pod prostranimi stropi se vozijo velika transportna nosila, ki jih je izdelala Metalna v Mariboru. Čeprav tovarna še ni do konca zgrajena, vendar že slutimo, kako mogočen industrijski gigant bo stal tu čez nekaj let. Za zdaj imajo še dovolj težav z delovno silo, ki je primanjkuje; zlasti še manjka kvalificiranih delavcev in ker dela tovarna z nekvalificiranimi delavci, nastajajo raznovrstne težave. A čas in dobra volja in vztrajnost bodo kmalu premagali tudi te nevedčnosti in ko bo nikšička železarna in jeklarna začela v polni meri obratovati, bo pomenila ne le za Nikšič in LR Črno goro, marveč za vso Jugoslavijo pomemben korak naprej k industrializaciji dežele.

Po ogledu bodoče železarne in jeklarne se odpeljemo dalje proti vzhodu do razpotja pri Rubeži. Tu se cesta obrne proti severu in se začne dvigati strmo navzgor. Ker je ozemlje iz apnenca, se znajdemo sredi kraških goličav. Nasešla so majhna, tudi hiše so skromne, redke.

Cesta se dviga vse više in više in okoli Gvozda smo že v višini 1400 m nad morsk gladino. Svet je sicer še kraški, vendar smo že sredi planinskih pašnikov. Med vrtačami in skromnimi planinskimi pašniki čepe majhne hiše stožčaste oblike, z vejami in preklami obdane in podprte. Oken nimajo, ena sama vhodna vrata so edina odprtina teh domov. Tudi dimnika ni, a saj niti marsikateri večji dom, ki je krit s slamo ali pa s skodlami, ne premore dimnika.

Ko smo se vozili mimo teh skromnih bivališč, sem kmalu opazila, da so strme strehe v zgornjem delu vedno temnosive, temnejše kot v spodnjem delu. Proti večeru pa se je začelo iz streh kaditi, kot da bi ostrešje gorelo. Tedaj sem se zavedela, da so vse te hišice brez dimnikov in da se zato, ko zakurijo ogenj, kadil kar z vse strehe in zato so seveda

strehe v zgornjem delu temne, sajaste. Hiša je dimnica, v kateri se z ognjišča dviga dim kar pod ostrešje.

Večje hiše so pa zidane in imajo v pritličju hlev, nad njim pa stanovanjske prostore.

Okrog Gvozda so planinski pašniki in številni izviri ustvarili pogoje za razvoj živinoreje. Od nekdanj je bila živinoreja, zlasti še ovčereja poglavitna gospodarska panoga teh krajev, a v zadnjem času nekoliko nazaduje, ker se je tudi tu že uveljavila gravitacijska sila večjih mestnih naselij, zlasti Nikšiča, h kateremu teže ti planinski kraji.

Pot nas vodi preko planinskih pašnikov okoli Krnova. S Krnova se vidijo na vzhodu visoki vrhovi, ki se dvigajo na razvodju med Pivo in Moračo, torej na razvodju med črnomoškimi in jadranskimi porečjem, tako V. Žurim (2034 m), Moračka kapa (2227 m) in Stožac (2140 m).

Onstran Krnova se začnemo spuščati v ostrih serpentinah po pogozdenem severnem pobočju navzdol — proti Šavniku. Šavnik je manjše mestece, ki leži v dnu, kjer se stikajo doline Bukovice, Bijeje in Šavnika, ki teko v Ko-

marnico, pritok Pive. Na stikališču dolin je seveda tudi stikališče poti, ki vodijo od vseh štirih strani v Šavnik. Mestece leži ob stari poti, ki je spajala primorske kraje na jugozahodu s kontinentalnimi na severovzhodu. Kot gnezde čepe sredi med pobočji sredi malo poseljene, gorate pokrajine. Leta 1861 so ga obnovili, tokrat so v njem nastale krčma, trgovina in kovačnica. Od tokrat se je razvil v majhno mestno naselje.

Poleti se je še kar prijetno voziti preko Krnova, ko lahko dihamo in vdihavamo čisti planinski zrak. A pozimi, ko zagospodarita sneg in veter, postane pot za cele tedne neprehodna. Le skromne hišice se stiskajo med zameti in iz njih se kadil osamljeni dim pod nebo.

Vode, ki se tu pri Šavniku stikajo, pritekajo z velikim strmcm izpod hribov in zato prinašajo mnogo voda, ki ga v dnu odlože, tako da je pod Šavnikom vse belo od voda, ki se je nabral z okoliških grap.

Nad Šavnikom se zopet začnemo dvigati v serpentinah navzgor. Počasno začnemo razumevati vse tiste anekdote, ki krožijo o črnogorskih šoferjih. Kajti tu po črnogorskih cestah morajo biti šoferji vozači posebne vrste. Vseposvošč se ali spuščamo v strmih okljukah navzdol ali pa dvigamo po ostrih serpentinah navzgor. Višinske razlike so znatne, ovinki ostri,

vedno lepo in melodiozno koracnico »Svoboda je naša domovina«. Tej je sledila zahtevnejša skladba »Slavnostna uvertura«, ki so jo godbeniki pod spretnim vodstvom svojega mladega kapelnika lepo odigrali. Za zaključek pa je godba zaigrala priredbo tržiških in narodnih napevov, ki sta jo sestavila kapelnik France Šarabon in nadarjeni mladi godbenik Marijan Sajovic. Mladima ustvarjalcema želi tržiška javnost še mnogo nadaljnjih uspehov pri njenem delu v godbi.

Med posameznimi točkami, ki jih je izvajala godba, je tov. Jože Ahačič na prav zanimiv način komentiral program izvajanja oziroma vsebino in je bila to nekakšna glasbena ilustracija njenega jubileja oziroma počastitve 30-letnice njenega dela. Kapelnik kot godbeniki so bili za njihovo uspešno izvajanje deležni lepega odobravanja, kapelniku pa izročen še posebej šopek nageljnov.

Sledil je drugi del večera, ki je obsegal program veselega večera in so ga izvajali razni mali ansambli ter komentator tov. Jože Ahačič. Kot prvi je nastopil tako imenovani »Keršičev kvartet«, ki ga sestavljajo brata Keršiča (harmonika, klarinet), Istenič (trombeta) in L. Gros (krilni rog), ki so se občinstvu predstavili v valčkom Ciganka in Polko. Vsi navedeni so redni člani godbe in se razen tega udeležujejo še v tem ansamblu, ki z veselim in poskočnimi melodijami razveseljuje naše delovno ljudstvo. Tov. Ahačič je med posameznimi nastopi ansamblov razveseljeval poslušalce z različnimi več ali manj posrečenimi dovtipi in jih tako pripravil večkrat do prav sproščenege smeja. — Keršičevemu kvartetu je sledil »Sajovčev trio«, ki ga sestavljajo harmonika, kitarist in kontrabasist in je zaigral znane melodije, ki naletijo pri poslušalcih vedno na toplo odobravanje (Podgorska polka, Ve-

sela polka in valček Dobrač).

Temu triu je sledil tako imenovani »Šarabonov trio«, ki ga sestavljajo France Šarabon (harmonika), Lado Gašperlin (kitara) in Marijan Sajovic (kontrabas). Tudi ti so ljudstvo zabavali s priljubljenimi melodijami, kot so Blejska polka, Poskočni valček in Židana marelja. Prijetno je tudi iznenadil »Bobkov kvintet« iz Brezij, ki je tokrat prvič igral v naši dvorani. Ta kvintet sestavljajo živahni okoliški nadarjeni fantje v naslednji sestavi: harmonika, tromba, klarinet, kitara in eufonij, ki so zaigrali znane melodije, ki povsod navdušujejo poslušalce (Pri ljubci na potoku, Na Golici). Za spremembo programa pa je nastopil tudi Šarabonov vokalni kvartet, ki ga sestavljajo Perko (I. tenor), Rudi Ahačič ml. (II. tenor), Franci Šarabon (I. bas) in Pretnar (II. bas). Vse kaže, da ta ansambel resno goji to zvrst komorne pevške dejavnosti, kar je bilo očitno razvidno in zaznavno v samem prednašanju pesmi, ki že zahtevajo določeno mero rutine. Kdo ne pozna Adamičeve Završki fantje, Mirkove Luna sije ter Maroltovo priredbo goriško-primorske narodne Kaj bi jaz tebi dau?, ki so zaradi mehke in sočne harmonije že tako priljubljene, da sestavljajo tradicionalno železen repertoar vsakega izkušenejšega pevskega ansambla? Pevskemu kvartetu je sledil po sestavu glasbil zanimiv ansambel, imenovan »Sajovčev trio«, ki ga sestavljajo že starejši člani v naslednji instrumentalni zasedbi: harmonika, bugarija (vrsta kitare) in berda. Vodja tega tria je Jože Sajovic. To je pristna instrumentalna zasedba v kmečkem stilu, kakršno dandanes le še redko kdaj slišimo. Ta glasbila se več ne prizvajajo v takšnem številu, kot so se svoje čase, zlasti harmonik s tako imenovanimi helikon basii ni več dosti videti, ker se dandanes v glavnem izdelujejo le hromatične

— klavirske harmonike in nič več toliko diatonske harmonike. — Za zaključek drugega dela koncerta je nastopil še enkrat Šarabonov kvintet, ki ga sestavljajo že rutinirani njegovi člani in to: Pavel Kralj (klarinet), Istenič (tromba), Keršič (II. tromba, Franci Šarabon (harmonika) in Marijan Sajovic (eufonij) in ki so odigrali dve učinkoviti pesmi in to valček Lovac in V prstnih dneih. Če pregledamo izvajane pesmi (ki so bile v pretežni večini skladbe Avsenikovih bratov) ter kvaliteto samega izvajanja, lahko ugotovimo, da je vsak posamezni ansambel vložil mnogo ljubezni in dobre volje, da je navzoco občinstvo kar v najboljši meri zadovoljil. Na drugi strani pa jih je tudi občinstvo sproti nagrajevalo z navdušenim aplavzom.

In še nekaj zaključkov: Ta koncert je znova dokazal, da je glasbeno življenje v Tržiču kot njegovi okolici dokaj pestro in razgibano in to še posebej v pogledu malih ansamblov. Zato Tržič glede angažiranja teh ansamblov ni v zadregi, ker sodelujejo le-ti skoraj na vseh zabavnih in plesnih prireditvah Tržiča kot izven njega. Žal pa moramo ugotoviti istočasno, da je društveno oziroma skupinsko glasbeno življenje tako orkestra kot pevskih zborov dokaj omejeno, če ne celo ohromelo. Seveda je tu mnogo tehtnih kot tudi subjektivnih vzrokov, ki so več ali manj opravičljivi. Zaželeno bi bilo, da bi iz vseh teh malih ansamblov tako pevskih kot instrumentalnih poklicali v življenje tudi skupinsko društveno glasbeno življenje. DPD Svoboda tako ne bo več v zadregi, ker bodo na razpolago tudi večji ansambli, tako pevski kot instrumentalni, ki bodo sposobni dopolniti program akademij, slavnostnih prireditev, koncertov in podobno. S tem se bo obenem prenehala nemogoča praksa, da so program akademij in podobnih

proslav nemalokrat reševale šolske ustanove, osemletke s svojimi zbori in glasbena šola s instrumentalnim sporedom, ker DPD Svoboda ni mogla postaviti svojega programa iz lastnih sekcij, akoravno je bilo to društvo v mnogih primerih samo prireditelj. Pravo glasbeno-kulturno življenje bo nastalo konkretno v delavsko-prosvetnem društvu takrat, ko bo društvu uspelo aktivizirati večje število delavstva v tovarnah, ki bodo dali pravo podobo delavsko-prosvetnemu društvu samemu. Vse šolske in glasbene ustanove pa bodo vedno rade dale svoje pomoč za dopolnitev in strokovno izpopolnitev pri njihovem delu in tako z roko ob roki sodelovale pri reševanju raznih perečih problemov delavsko-prosvetne politike pri kulturni nabozbi delavskega Tržiča.

Naj med drugim najde pravilen odmev končno še prošnja godbene sekcije, da ji je treba zagotoviti potrebna denarna sredstva za nakup novih instrumentov, ker so sedanja že skoro povsem neuporabna. Da sploh godbeniki morejo igrati na zastarelih instrumentih, gre nemajhna zahvala izključno požrtvovalnemu godbeniku in namestniku kapelnika tov. Pavlu Kralju, ki vse te instrumente sproti popravlja, in jih tako vzdržuje v takem stanju da so za silo še uporabni. Zato naj vse pristojne oblasti, občina, zlasti pa podjetja čimprej priskočijo na pomoč, sicer bo v doglednem času še ta sekcija, ki je resnično še dandanes aktivna, morala prenehati ali pa bo močno ovirana pri delu, če ne dobi nujno potrebnih novih instrumentov, kar menimo, da bi bila pač najlepša nagrada za njeno dolgoletno delo. Vsem godbenikom, zlasti pa veteranom z nekdajjim kapelnikom tov. Rudolfom Ahačičem na čelu še enkrat vse priznanje, mlademu kapelniku kot vsem sedanjim članom godbe pa želimo še mnogo uspehov!

spusti in dvigi so v prav majhnih značnih razdaljah. Naravnost ali po ravnem moreš voziti le malokje.

Kmalu se spet dvignemo v višino do 1400 m in že smo spet sredi planinskih pašnikov. Vsepovsod srečujemo ob poti ovce. Čeprav je začetek septembra, so pastirji kar precej oblečeni. V volnenih oblačilih in posebnih plaščih, glave imajo omotane v rute in krpe na poseben način, da se vidiijo le oči in nos. Prav vsi so pokriti preko ušes in dobro zavarovani pred mrazom in vetrom, ki utegneta biti tu prav neprijetna.

Podnebne razlike so v Črni gori na majhnih razdaljah tolikšne, da mora turist v kratkem času računati s precejšnjo vročino in soparico v primorskem delu in s hladom in mrzlim vetrom v planinskih pokrajinah. Venomer se je treba preoblačiti.

Cesta se še vedno dviga navzgor. Mimo Pašine vode se zapeljemo na visoko planoto, na Jezera. Prostrani planinski pašniki se raztezajo na daleč in na široko. Še največ je ovac. Mestoma so tla celo močvirnata.

Sredi pašnika so lesene ograde za ovce. Zunaj te pravokotne ograde je domala povsod pasja hišica, kjer spe poleg svoje črede veliki psi — ovčarji, čuvarji čred.

Pokrajina je enolična. Vsepovsod pašniki, je tu pa tam kakšno skromno pastirsko bivališče. To so Jezera,

visoka planota, ki ima zares precej jezer.

Se malo dalje po cesti — in že se podoba docela izpremeni. Ugle damo prve smreke. Ker jih že dolgo časa nismo videli, se jih kar razveselimo in kot otroci jih kažemo drug drugemu: glej, smreka. A smrek je vedno več in kmalu zavozimo v pravi smrekov gozd. Tu je kot doma, kot v Sloveniji, ki je skoro tisoč kilometrov oddaljena.

In že smo v Žabljaku, najvišjem mestecu Balkanskega polotoka, v višini 1450 m. Žabljak leži skoro v osrednjem delu Jezer. Leta 1871 je v njem nastalo nekaj manjših trgovskih in obrtnih delavnic in kavarnic in Žabljak je postal majhno tržišče te planinske pokrajine. V hudih dneih četrte in pete ofenzive je bil v Žabljaku nekaj časa vrhovni štab partizanskih odredov z maršalom Titom na čelu.

Danes se Žabljak razvija v letovišče. Sredi durmitorske divjine je v višini 1465 m nad morjem v bližini temnih iglastih gozdov petnadstropni hotel DURMITOR, sezidan v stilu alpskih planinskih domov.

Tri kilometre od Žabljaka leži pod Medjedom Crno jezero. Sestavljata ga pravzaprav dve jezери; večje je okoli 1200 m dolgo in 700 m široko. Njegova največja globina znaša 45 m. Po postanku

je jezero ledeniško. Ko v zgodnjem jutru stojim ob mirni jezerski gladini in občudujem durmitorske vršace, ki se dvigajo nad temnim jezerskim zrcalom, se spominam na naša Mangrtska jezera, ki so žal že onstran državne meje. Prav tako je tu ob Črnem jezeru kot tam daleč na severozahodu ob robu slovenskega ozemlja. Celo Medjed, ki se ogleduje v jezeru, je nekoliko podoben Mangrtu, čeprav je nekaj nižji od njega. Leži pa ta velika skalna gmeta vrh svojega podnožja res nekako tako, kot da bi se tja zleknil velikanski medved.

Temne smreke segajo prav do jezera tako kot pod Mangrtom in turisti uživajo v čolnih, ki se počasi pomikajo po jezerski gladini. Le ena velika razlika je opazna: svet pod Mangrtom je vse bolj civiliziran, saj tja do Belopeških jezer ropotajo po poti motorji ves dan, tu pod Durmitorjem pa je ohranjena še nedotaknjena divja romantika pokrajine, ki jo človek še ni izmaličil, niti je ne moti s svojim prometnim truščem.

Prav gotovo je Žabljak zelo primeren kraj ne le za živinorejo namreč tudi za turizem. Tu se more naš delovni človek zares odpocitati, morda celo bolj kot v Sloveniji, kjer lepota samotnih planinskih pokrajin prepogosto moti hrup, ki ga uprizarjajo premalo kultivirani turisti.

Tudi kot naselje je Žabljak zanimiv. Saj poleg nizkih pastirskih domov, ki so raztreseni po planoti nekako tako kot stanovi pri nas na Veliki planini, najdemo na »glavni ulici« enonadstropne lesene hiše, zgrajene v prav posebnem slogu.

Noben turist, ki se namerava približe seznaniti z durmitorskimi vrhovi, ne more mimo Žabljaka. Saj je Žabljak izhodišče za ture po tem planinskem svetu. Od tu se moremo vzpeti na Bobotov Kuk (2522 m — 5 ur hoda), na Savin Kuk (2251 m — 3 ure hoda), na Medjed (2415 m — 2 in pol ure hoda), do Ledene jame s kapniki iz ledu (3 in pol ure hoda), do planinske kočice pri Škrškem jezeru (8 ur hoda), do Čurovca nad kanjonom Tare (2 uri), do Sušičkega jezera (4 ure), do Zmijinega jezera (1600 m — pol ure), do jezera Jablanovo (1787 m — 1 in pol ure hoda).

Kar težko se človek poslovi od Črnega jezera in od Žabljaka, pa tudi od skromnih črnogorskih pastirjev in sklence: če bo le mogoče, pridemo še sem, čeprav je za nas kar precej daleč. In čeprav imamo v Sloveniji dokaj planinskih prirodnih lepote, so vendar Črnogorska brda tudi za nas mikavna, saj se od naših planin vendarle razlikujejo — pa še kar precej.

Prof. Slava Rakovec

Celjski akademiki priredili uspešen VESELI VEČER

Zabavni ansambel celjskega akademskega kluba je priredil »VESELI VEČER« v dvorani »Cankarjevega doma« v Trzinu v ponedeljek, 3. novembra ob 19.30 uri.

Kot je bilo pričakovati, so tudi tokrat Tržičani do kraja napolnili dvorano, še več, tudi stojišče je zmanjkalo in tako je lepo število zakasnelih obiskovalcev moralo iti domov. Kazno je, da že nekaj let tovrstne prireditve »vlečejo« in tako v neki meri vsaj zamašijo »kulturni molk« domačinov, ki bodisi iz objektivnih pa tudi neobjektivnih razlogov ne pokažejo zadovoljive aktivnosti. Na drugi strani, kot je na splošno znano, pa Tržičani tako nimajo dovolj kulturnega razvedrila. Tako so jim prav dobrodošla še posebej gostovanja, ki za vsaj nekaj uric pripravijo naše delovno ljudstvo do prijetnega razvedrila. Tokrat so nas obiskali »Veseli Štajerci« in so nam zares prinesli s svojim programom tisto značilno »štajersko vedrino«, ki je bila že tolikokrat opeta v naši narodni pa tudi umetni pesmi. Program je izvajal Celjski instrumentalni kvintet v naslednji zasedbi: tromba, klarinet, harmonika, kitara in kontrabas, nadalje sta sodelovala pevca-baritonista Marijan Roblek in Branko Dobravc, za dobro voljo pa je skrbel humorist Matevž iz Ljubljane.

Z uvodno melodijo je kvintet pričel svoj zabavni program, nakar je napovedovalec predstavil Tržičanom vse sodelujoče in se v imenu ansambla prav lepo zahvalil za tako lepi obisk. Še prav posebej pa so presenetili gostujoči instrumentalisti kot pevci s svojim preprostim in sproščenim muziciranjem brez nepotrebnih afektiranih gest, ki jih je žal tolikrat opaziti pri raznih tovrstnih ansamblih. Tako so gostujoči zapustili pri občinstvu neprimerno prijetnejši vtis. Izvajanje posameznih glasbenih pevskih vložkov je bilo vseskozi na višini in so bili igralci deležni obilnega in spontanega aplavza. Lahko se trdi, da so si le-ti že takoj ob pričetku izvajanja pridobili simpatije Tržičanov in je pričakovati, da nas bodo še ob priliki obiskali s novim spondom zabavnih melodij in napevov. Napovedovalec Kajetan Zupan pa je v prijetni vezani in nevezani besedi posredoval občinstvu potek in vsebino programa Veselega večera ter sodeloval tudi z Matevžem, ki je s svojimi humoreskami prav posrečeno zabaval poslušalce, še posebej z naslednjimi skeči: Če sera, sera, recitacija, Matevž na smučanju, Šoferski izpit, Interwju in tako dalje, nadalje pa je kvintet po večini z obema pevca dopolnil ves ostali program. Omembno vredno je dejstvo, da napeve oziroma popevke večinoma sami uglasbijo in prirejajo za svoj ansambel in tako so se še posebej izkazali kot spretni in večji skladatelji zvoka in pesmi zabavnih melodij. Še prav posebno so poslušalcem ugajale naslednje pesmi: Marijan Roblek: Domači kraj, polka (v priredbi Vertačnika); Zoran Kovač: Gledam zvezdice, valček, in Na Okrešlju, ter Ciril Vertačnik: Ob Savinji in Majska polka in druge, od katerih so morali marsikatero ponoviti. Oba simpatična

pevca sta ob spremljavi imenovane ansambla še posebej popestrila učinkovitost programa in sta za svoje izvajanje bila deležna toplega odobravanja. Kazno je bilo, da so vsi nastopajoči s svojim preprostim, naravnim ter večjim nastopom znali vzbuditi še celo pri zahtevnejših poslušalcih dobršno mero slušne koncentracije in s tem izpričali, da znajo zadeti pravi zabavni »ton« ljudskega okusa. Za konec naj še povemo, da omenjeni Zabavni ansambel obstoji že tri leta in so v tej dobi

imeli že nešteto gostovanj širom po Sloveniji. Pa tudi v Avstriji so že nastopali, kjer so s svojimi vedrimi in prijetnimi melodijami razveseljevali naše sorojake Koroske Slovence. Želimo vsemu ansamblu, Celjskemu akademskemu klubu še mnogo nadaljnjih uspehov, še posebno pa njihovim stvarjalcem, Cicu Vertačniku, Zoranu Kovaču in Marijanu Robleku, da bodo z novimi njihovimi stvaritvami v besedi in muziki razveseljevali našo delovno ljudstvo širom po naši domovini.

»Očka, tudi midva bova tabornika...«

Pred letom dni, šta me nekega dne hčerka in sin vprašala: »Očka, ali bova tudi midva lahko hodila k tabornikom: Tako lepo je pri njih! Tudi Milan, Marjetica, Stanek in Danica že hodijo. Tako so veseli. Kajne, očka, tudi midva bova lahko prišla k njim!« Težko mi je bilo odreči želji otrok.

Nekega dne sem se odločil, da tabornike obiščem.

Na klopici v parku je sede!a skupina otrok. Majhni so bili. Skrbno so poslušali vodnico, ki jim je razlagala obljubo: »Obljubljam, da bom storil vsak dan dobro delo.« Temu učnemu delu je sledil zabavni del. Skupaj z vodnico so se začeli igrati. Kmalu nato so se poslovlili s pozdravom: Srečno! Hotel sem govoriti z vodnico, zato sem se ji pridružil. Uganila je moje želje, me povabila v taborniško sobico in živahno pripovedovala:

»Naša organizacija nima svojih posebnih vzgojnih ciljev. Dela vzporedno z vsemi družbenimi faktorji in družbenimi organizacijami na svoj — poseben način. Zato je naša organizacija tesno vključena v politično manifestacijo naše družbe. Partizanske tradicije in junaki iz NOB so nam vzor v oblikovanju in vzgoji osebnosti. Delo, ki sloni na takih temeljih, se izvaja z učenjem in igrami ter načrtnim kolektivnim delom.

Taborniška organizacija vzgaja v naravi. Taborniki smo prijatelji narave, zato usmerjamo mladino v gozdove in planine. Mladina spoznava pri tem živalski, rastlinski in neživi svet in njihovo povezanost ter si tako na prijeten in koristen način oblikuje svoj značaj.

Taborniki se vzgajajo v sodobnem duhu in se učijo najpreprostejše tehnike ter spoznavajo pri tem osnovna tehnična sredstva, kar lahko s pridom uporabljajo v šoli, saj reformirana šola zelo podurja tehnično vzgojo.

Osnovna oblika v taborniški organizaciji je aktivnost, ki se izraža na različne načine: igre, športi, prirejanje taborov, izletov, ročna dela. Delo in igra se med seboj prelivata v organsko celoto. Svoje delo neprestano prilagajamo razvoju mladine. S svojim programom odvaja taborniška

organizacija mladino od slabe družine. S konkretno zaposlitvijo v prostem času pa hočemo vzgojiti zdrave in koristne člane naše socialistične domovine. Dokazati hočemo, da je radost v naravi lepša, da je petje zunaj bolj zvoneče in da je misel bolj jasna med gozdovi, v planinah, ob morju...

Taborniki hodimo vsak prosti čas, vsako poletje v naravo in živimo v njej lepo in veselo življenje.

Višek življenja v organizaciji pa je taborjenje. Na taborjenju je življenje preprosto in zdravo. Na taborjenju uporabljamo znanje, ki smo ga pridobili med letom. S tem se vzbujajo v mladini zaupanje v lastne sile in si pridobiva potrebne moralne in telesne vrline v najprirodnejši obliki. Taborjenja in izleti nudijo najlepšo priliko, da mladina spozna življenje delavcev, kmetov. Spoznava vlogo tehniške, poljske in gozdne kulture, spoznava mesta, vasi... Tudi to znanje lahko uporabi v šoli. In koliko nepozabnih vtisov: žuborenje gorskih voda, šelestenje večernega gozda, toploto tabornega ognja... V taborniškem kolektivu se vzbujajo samozavest, samostojnost, tovarištvo in čut za skupnost. Življenje v naši organizaciji nam daje občutek moči, sreče in zdravja.

Naša organizacija je povezana s šolo in starši. Vodniki morajo biti seznanjeni z družinskimi razmerami članov. S svojim delom pomaga naša organizacija izpolnjevati cilje, ki si jih je postavila družba. Pomaga šoli, staršem in vsem, ki jim je dobra vzgoja mladine pri srcu.

Naše otroke je treba varovati, ker morajo postati zavestni nosilci nadaljnjega razvoja, čuvarji pridobitev naše velike ljudske revolucionarne osvobodilne borbe.

S temi besedami je vodnica zaključila svoje pripovedovanje. Poslovlila sva se.

Mirko in Breda pa z veseljem obiskujeta taborniške sestanke. Marsikaj sta se že naučila.

Starši! Tudi Vaš otrok želi med tabornike, saj je taborniška organizacija predvsem mladinsko vzgojna organizacija.

Zavedajo se važnosti požarne varnosti in gasilske organizacije

V Podljudelju gasilci s požrtvovalnim prostovoljnim delom pripravljajo material za gradnjo gasilskega doma. Ker pa so prišli prebivalci te vasi do spoznanja, da je na vasi požarna varnost nujno potrebna, so priskočili na pomoč na kakršenkoli način tudi vsi ostali vaščani. Gasilci seveda vodijo te delovne akcije in organizacijo dela.

Kakor vsako nedeljo tako so tudi v nedeljo organizirali delo za posek grmičevja, katerega bodo rabili za kurjenje apnenice, ki je že postavljena. Te akcije so se udeležili člani in članice PGD Podljudelj, Runo, SZDL, mladi združniki, z eno besedo vsi vaščani. Akcijo je vodil tov. Polajnar, ki je razporedil delo v gozdu. Nekateri člani so delali na žagi, drugi pa so pripravljali opeko. Pohvale vredne so bile tovarišice, ki so vložile mnogo truda in močno pripomogle društvu k čimprejšnji dograditvi gasilskega doma v Podljudelju.

Tako bo društvo, ki ima v svojih vrstah tako požrtvovalne članice, lahko z malenkostnimi stroški zgradilo lep gasilski dom, ki bo v ponos vasi Podljudelj in vsej občini.

Kljub temu ima članstvo redne vaje. Društvo naj bo vzgled še ostalim, ki gradijo ali obnavljajo svoje domove, da s svojimi rokami ustvarijo čimveč. Le tako se bo po naših vaseh povečala požarna varnost.

J. J.

Lep jubilej

Te dni je praznovala sedemdesetletnico svojega rojstva tov. Frici Fettich. Ni ga skoro Tržičana, da je ne bi poznal, saj biva že 50 let med nami in je bila polnih 40 let nepretrgoma zaposlena v tukajšnji predilnici.

Koliko ljudem je vse v tem času pomagala, ko so v zadregah iskali njene prirodne dobrote, lahko le slutimo.

Jubilantki iskreno čestitamo Tržičani, prav posebej pa še Muzejsko društvo, v katerem marljivo deluje kot članica upravnega odbora in blagajničarka.

Postanite tudi Vi naročnik in sotrudnik našega lista!

Pisma naših bralcev

V zadnji številki Tržiškega vestnika smo brali, da sta 10. oktobra letos oba zbor občinskega ljudskega odbora razpravljala med drugim tudi o tem, kako ogromno je v Trziču število izostankov z dela zaradi bolezni. Brali smo ugotovitev, da je v naši občini odstotek izostankov zaradi bolezni daleč nad okrajnim povprečjem in da povzroča to visoko število izostankov že pasivnost podružnice socialnega zavoda.

Ob takih ugotovitvah se je prav gotovo treba ustaviti in jih resno razmisliti. To so odgovorni činitelji že storili, saj beremo, da je razprava o tem vprašanju trajala kar nekaj ur. Toda zdi se, da je razprava sicer gotovo koristna, saj osvetli vprašanje od različnih strani, toda samo razpravljanje ne bo zadostno.

Prav gotovo bi se dalo število nezgod v obratih zmanjšati s primernimi ukrepi in vzgojo delavcev, prav gotovo pa bo treba misliti še na to in ono.

Ne domišljam si, da bi se dala tako zamotana in pereča vrsta problemov urediti zlahka in v kratkem času, vendar si je treba prizadevati, da se stvar vsaj nekoliko izboljša.

Morda bi bilo nujno pomisliti tudi na to, da sestavljajo velik odstotek tržiške delovne sile žene, ki so prav gotovo z delom preobremenjene.

Ni malenkost po osemurnem delu v tovarni opraviti še vse gospodinjske posle in to v času, ko naj bi se žena odpočila za delo naslednjega dne. Če pa dela popolne, pride v tovarno že utrujena, saj je prav gotovo dopoldne pripravila družini kosilo, prala, čistila, oskrbela to in ono. In če pride k stroju utrujena, ni nič čudnega, če se ji pripeti taka ali drugačna nesreča.

Kadar traja taka preobremenitev dalj časa, več mesecev ali cela leta, se seveda organizem izčrpa in začne se krhati zdravje. Saj prav gotovo ne moreš ostati zdrav, če delaš brez počitka po 12 in celo 16 ur na dan, kot delajo to naše delavke-matere, delavke-gospodinje.

Ce hočemo, da bodo tržiške žene zdrave, jih moramo razbremeniti. Sicer je nemogoče pričakovati, da bodo naše žene zdrave.

Že mnogokrat smo slišali, da bi bila tudi v Trziču potrebna javna pralnica, šivalnica, krpalnica. Toda od besed do dejanj je včasih dolga pot. Stvar pa je nujna. Naše žene težko čakajo, in čakajo že kar cela leta.

Kdor nima vpogleda v gospodinjsko delo, ne more razumeti, kako težko delo je to, zlasti še zato, ker ni nikoli opravljeno. Saj imajo celo tiste žene, ki so samo gospodinje, vedno dovolj dela. Kako moremo pričakovati, da bodo naše delavke-gospodinje opravljale kar dvojno dolžnost in pri tem ostajale zdrave?!

Te vrstice so bile napisane z namenom, da bi se odgovorni faktorji zavedeli, da je nujno potrebno storiti čimprej vse, kar je mogoče, da razbremenimo tržiško delavko-gospodinjino in s tem poskrbe, da se zdravje tržiških mater, ki so zaposlene še izven doma, ne bo več tako krhalo kot doslej.

Ne bi smel biti več nerešljiv problem odprtje javne pralnice. — Saj pralni stroji danes niso več nedosegljive sanje. Treba bi bilo pač kupiti pralni stroj in namestiti ob njem potrebno osebje, pa bi bile žene že kar izdatno razbreme-

njene, ko se jim ne bi bilo treba mučiti z utrudljivim pranjem.

Pogosto beremo o tem vprašanju v našem dnevnem časopisu. V Trziču, ki ima med svojimi prebivalci visok odstotek izven doma zaposlenih žena, je vprašanje javne pralnice že tako pereče, da bi ne smeli več odlašati z njeno ureditvijo.

Dokler pa pustimo, da se naše žene poleg redne zaposlitve v tovarni mučijo še doma s težkim delom v zaostalem gospodinjstvu, ne moremo pričakovati, da bo število izostankov z dela zaradi bolezni padlo na zadovoljivo raven.

CEMU TAKO?

Trzičani so imeli nedavno priliko opaziti v oknu Mlečne restavracije na Trgu svobode 20 naslednje obvestilo: »S 1. novembrom ukinjamo enolončnice«.

ČEMU? Tako se je sleherni prizadeti Trzičan — tako naš delovni človek in posebno mladinec, ki se je v veliki meri posluževal teh enolončnic, spraševal in bil nemalo razočaran nad takšnim ukrepom vodstva te restavracije v Kranju. Mislimo, da je v načelu zgrešeno, nekaj ukinjati, kar gre v promet, akoravno ni tista jed »rentabilna« v finančnem oziru za podjetje. Menimo, da je prehrana našega delovnega ljudstva prva skrb naših ustanov, pa če gre tudi za nerentabilno ljudsko jed. Vemo, da je cena teh enolončnic bila dostopna za vsakogar, pa je nemara ne bi bilo treba zato podražiti, ker je šla dobro v promet. Naj bo že tako ali tako, ta ukrep ni bil umesten in nujen, saj so bile enolončnice skoraj vedno »razprodane«. Hkrati s tem se ukinja peka raznega peciva kot »krofov« in raznih okusnih priboljškov. Kot za enolončnice velja tudi za to pecivo dejstvo, da je vse to pecivo šlo zelo dobro v denar — in zopet »stop«. Klasično pravilo trgovske spretnosti je pač takšno, da je treba, kar gre v denar, še pospeševati, tu je pa ravno narobe. Zeleli bi, da bi vodstvo te mlečne restavracije dalo zaželeno pojasnilo z argumentacijo vzrokov, zakaj je do tega prišlo. Še bolj pa bi bili veseli, da bi vodstvo naše želje upoštevalo, da bi zopet uvedlo enolončnice ter peko peciva in s tem pokazalo do svojih gostov takšno skrb, kot jo je že pokazalo.

GIBANJE PREBIVALSTVA

v času od 17. okt. do 9. nov. 1958

Rodile so: Eler Rudolfina, gospodinja iz Trziča — dečka; Kokalj Stefanija, tkalka iz Trziča — deklko; Perko Marija, tovarniška delavka iz Brega ob Bistrici — dečka; Križaj Marija, prešivalka iz Trziča — deklko.

Umrli so: Meglič roj. Slapar Ivana, užitarica iz Grahovš št. 14, stara 77 let; Perko roj. Mali Marija, gospodinja iz Seničnega št. 23, stara 85 let.

Poročili so se: Rozman Alojzij, strojni ključavničar iz Kovorja in Slapar Marija, prirezovalka iz Brezj pri Trziču 38; Hrovat Stanislav, strojni tehnik iz Podljubelja št. 15, in Komac Jožefa, tovarniška delavka iz Podljubelja št. 16; Logar Viljem, strojni tehnik iz Trziča, Koroška cesta 36, in Žurga Ivanka, motovilka iz Trziča, Proletarska cesta 4; Zupan Janez, posestnik, Hudo št. 16, in Drenik Vi-
da, delavka, Spodnje Vetro št. 1; Kovčič Janez, posestnik iz Podlju-

Robeževa mama in ata sta obhajala zlat jubilej

V nedeljo sta Robeževa mama in ata in Lomu doživela 50 let skupnega življenja.

Koliko sta preživela težkih dni, vesta le sama. Nikdar nista potožila, da težav ne zmoreta, in tako skromno in tiho jih še danes oba prenašata, čeprav sta oba že visoko v letih. Kljub obilnemu delu sta vedno našla dovolj časa za vseh osem otrok in sta vse pripeljala z neizmerno ljubeznijo in skrbjo skozi toliko grenkih dni med obema vojnama, za kar smo vama neizmerno hvaležni.

Ata in mama! Srečni so vsi člani vajine družine, da vaju imajo še danes med seboj in srčno želimo, da bi oba še dolgo let ostala med nami!

Ob vajinem visokem jubileju se

veselimo in vama izrekamo vsa priznanja tudi mi, nekdanji borci in člani organizacij. Pridružujemo se želji, da bi še dolgo ostala med nami, saj nas na vašo družino in vajino osebno pomoč nam vsem vežejo lepi spomini, ko sta ob slehernem trenutku tesno stala ob naši strani in nam pomagala. Vajini napori za naš skupni namen so res nepozabni!

Cestitkam ob vajinem življenjskem prazniku se pridružujemo tudi vsi nekdanji gostje. Še danes nam spomin uhaja pod krošnje dreves, pod katerimi sta vidva na domačem vrtu skrbela za razvedrilo, z Robeževimi brčolami pa je posebno mama pripomogla k našemu zadovoljstvu. — Še enkrat, na mnoga leta!

šport - šport - šport - šport

KRATKE ZANIMIVOSTI

Na Bledu je bilo pred nedavnim prvenstvo partizanskih društev in GAP v atletiki z udeležbo preko 200 atletov iz Kranja, Trziča, Jesenic, Škofje Loke, Kamne gorice, Dupelj itd.

Izidi: člani — 100 m: ČOŠ (SL) 12,2; 1500 m: Florjančič (Tr) 4:23,0; 3000 m: Florjančič (Tr) 9:45,5; višina: Seljak (Tr) 165; daljina: Čoš (SL) 609 cm; kroglja: Šparovec (D) 10,52; palica: Pantovič (Tr) 300 cm; disk: Ažman (D) 35,89 m; štafeta 4 krat 100 m: Triglav 50,0.

KINO

13. in 14. novembra jugoslovanski film DOBRO MORJE.

15. do 17. novembra ameriški barvni film NEPOZABNA PESEM.

18. in 19. novembra jugoslovanski film DOLINA MIRU.

20. in 21. novembra nemški barvni film DALMATINSKA SVATBA.

22. do 24. novembra ameriški barvni film NAPADALCI.

25. in 26. novembra češki film NAOSTRITI, PROSIM!

27. in 28. novembra poljski film POKOLENJE.

29. nov. do 1. dec. ameriški barvni film ZGODBA O JOLSONU.

Članice: 100 m: Jevšnik (Tr) 14,0; daljina: Zakelj (Z) 410 cm; višina: Kogoj (Tr) 130 cm.

Mladinci: 100 m: Razinger (J) 12,2; 1000 m: Hafner (Tr) 2:55,5; višina: Pavlin (Tr) 160 cm; daljina: Razinger (J) 621 cm; palica: Zavrl (K) 306 cm.

Mladinke: 60 m: Pogačnik (SL) 8,8; višina: Jesih (Tr) 125 cm; daljina: Koren (Tr) 427 cm. Prireditel sama je bila na povprečni kvalitetni ravni.

Tržiški modelarji in športni letalci so sodelovali na IV. letalskem zletu Gorenjske na Bledu in v konkurenci petih mestnih ekip zasedli zadnje mesto. Povsem zaslužen je zmagala Radovljica pred Kranjem, Bledom, Jesenicami in Trzičem. Med motornimi piloti je bil najuspešnejši član AK Jesenice Kus, medtem ko je med jačralnimi letalci prepričljivo zmagal njegov klubski tovariš Nagode.

Pionirji TVD »Partizan« Bled so zasluženoma osvojili prehodni memorial znane telesno-vzgojne delavke Darinke Kumer v okviru okrajnega pionirskega mnogoboja društev Partizan Gorenjske. Vrstni red ostalih sodelujočih vrst je sledeči: Kranj, Škofja Loka, Jesenice in Javornik. Pionirji iz Trziča se tekmovanja žal niso udeležili.

IV.

ZAKLJUČNA LESTVICA PRVENSTVA GORENJSKE V ROKOMETU

Mladost I	7	6	0	1	169:57	12
Partizan (T)	7	5	1	1	107:61	11
Sava	7	5	1	1	94:79	11
Iskra	7	5	0	2	106:92	10
Partizan (K)	7	2	1	4	94:130	5
Planika	7	1	1	5	54:80	3
Storžič	7	1	1	5	70:130	3
Mladost II	7	1	1	5	52:117	3

Ivan Virnik

POSREDOVANJA

Prazno sobo v Trziču ali bližnji okolici iščem. Za nagrado nudim francosko dirkalno kolo. Naslov v pisarni Turističnega društva.

Moped znamke Mosquitto, v brezhibnem stanju, takoj prodam. — Brodar France, Trzič-Bistrica.

Pošteno in vestno gospodinjsko pomočnico srednjih let iščeta starejša zakonca v Sentvidu pri Ljubljani. Priskrbita ji eventualno službo v tekstilni tovarni in bi pomagala v gospodinjstvu po delovnem času. Imela bo sobo pri njiju. Naslov v pisarni Turističnega društva.

Rokomet

NEKOREKTNO

Nešporten izpad igralca Planike Petriča — Točke za vsako ceno — Vrstni red neizpremenjen

Mogoče se še spominjate nedavnih ostrih in odločilnih ukrepov Nogometne zveze Jugoslavije, ki je tudi kot najvišji organ omenjene panoge slednjič le prišla do zaključka, da se nediscipliniranim igralcem in prenapetežem onemogoči nastop za daljšo dobo. Vzlic stalnim opozorilom, milim in strogim, odločitve vseh centralnih športnih zvez v naši državi niso dosegle morda tistega, za kar so se načeloma borile. V glavnem gre tu le za dve bistveni in poglaviti osnovni zahtevi — disciplino in red na vseh športnih prireditvah takozvanega, republiškega kakor tudi lokalnega značaja. Dejstvo je, da tu ne pomaga več lepa beseda, ampak le ostre in zakonite mere, s katerimi bosta končno le doseženi osnovni zahtevi.

V. kolo rokometnega prvenstva elite gorenjskih moštev bi morda ostalo zapisano v kroniki napetih, ostrih in zanimivih srečanj povsem normalno, če ne bi... Da, če ne bi prišlo tik pred zaključkom tekme Partizan Tržič : Planika pri stanju 11:11 do neprimerne in nekorektnega izpada igralca gosta Petriča, ki je udaril kapetana domačega moštva Wagnerja in mu zadel težjo poškodbo nad očesom. Po samem srečanju je prišlo tudi v slačilnici do fizičnega obračunavanja med posameznimi igralci obeh ekip. Ker nam niso znane podrobnosti, vam trenutno točnejših podatkov žal ne moremo dati. Iz dobro poučenih virov smo izvedeli le to, da je GRP predala celoten primer v obravnavo Rokometni zvezi Slovenije, ki pa ob času, ko to poročamo, še ni izdala ustreznih odlokov oziroma kazni.

Gorenjski šampioni so se v tem srečanju predstavili domačemu občinstvu v naslednji oddaji: Hafner, Čadež, Wagner, Erceg, Mencinger, L. Hladnik, Peharc, Vidovič in N. Hladnik. Iskra je zanesljivo zmagala proti Mladosti II. Storžič pa je zaznamoval popoln poraz proti renomiranemu nasprotniku — Mladosti, ki je dobesedno rečeno spravila svojega daleč neenakovrednega tekmeca v obup in pogubo. Sava v Kropi ni naletela na težke ovire in je prinesla domov po pričakovanju obe točki.

Tretja oktobrska nedelja nam je položila sledeči obračun: zmagala Sava nad Iskro — povsem zaslužen, prvi popoln uspeh Partizana iz Kroke in kapitulacijo Mladosti II na domačem terenu.

Izidi obeh kol: Mladost II : Iskra 10:24, Partizan (T) : Planika 11:11, Mladost I : Storžič 41:4, Partizan (K) : Sava 7:26. — Iskra : Sava 13:18, Storžič : Partizan (K) 6:16, Planika : Mladost I —, Mladost II : Partizan (T) 4:28.

LESTVICA:

Partizan (T)	5	4	1	0	79:52	9
Mladost I	5	4	0	1	148:51	8
Sava	5	4	0	1	67:57	8
Iskra	5	4	0	1	88:74	8
Planika	5	1	1	3	39:45	3
Mladost II	5	1	1	3	48:84	3
Storžič	5	1	0	4	55:105	2
Partizan (K)	5	0	1	4	59:115	1

Po VI. kolu vodi na lestvici še vedno Partizan (T) z 11 točkami, na začetju pa sta običajala Partizan (K) in Storžič.

Ivan Virnik

PRVI NA CILJU — MLADOST

Odstop Tržiča zaradi nedavnih dogodkov.

Minulo nedeljo je bil v okviru prvenstva Gorenjske v rokometu zaključen jesenski del, ki je prinesel po odločilnem zadnjem kolu na vrhu tabele znatne spremembe, zlasti glede nepredvidenega odstopa dosedanega prvaka Tržiča od nadaljnega tekmovanja. V primeru, da bi odigrali še zadnji dvoboj z Iskro, bi naslov prvaka ponovno odšel v Tržič, tako pa je ostal sredi Gorenjske metropole. Sicer pa nas tudi njihov odstop pač ni toliko presenetil, saj je bila njihova forma do odhoda iz lige več kot zadovoljiva in solidna. Drugo dejstvo odstopa je tudi v tem, ker je vladala med ljubitelji in simpatizirji rokometu pesimistična bojazan v zvezi z zaporo igrišča na podlagi nedavnega incidenta v okviru srečanja s kranjsko Planiko. Celotno zadevo je reševal najvišji merodajni forum v republiki — Rokometna zveza Slovenije in nam do sedaj še trenutno ni znan njen izid. Dvomimo, da bodo ravno v tem oziru vzete v poštev olajševalne okoliščine, ki jih je nič manj kot obtožb. Zavedati se pač moramo, da gre v omenjenem primeru za padeč kvalitete v določeni športni panogi na območju občine, ki posveča ravno telesni kulturi veliko pozornost. Velja pa si enkrat za vselej zapomniti, da je ravno v takih in podobnih zadevah nujen učinkovit in oster ukrep. Na drugi strani pa ne smemo prezreti propagiranja, afirmacije in vloge omenjene športne panoge v krajih, ki jih veže bogata kronika zgodovinskega razvoja telesne kulture.

V zadnjem kolu, ki je bilo na sporedu šele prve dni novembra, sta bili dejansko odigrani le dve srečanja, med katerimi pomeni presenečenje zlasti mnogo novincev iz Kroke nad Planiko, medtem ko sta se Sava in Storžič sporazumela za miroljubno delitev točk. Mladost I je vpisala v svoj arhiv brez borbe še šesto zaporedno zmago, ker so se jim njihovi klubski kolegi vdali brez naporov. Iskra je zaradi odstopa Tržiča pobrala celoten izkupiček in si s prepotrebno zmago zagotovila 4. mesto v zaključni jesenski razvrstitvi.

Mladost je vzlic minimalni prednosti povsem zaslužen osvojila naslov jesenskega prvaka Gorenjske. Če vzamemo v roke naše beležnice, jih prelistamo in obudimo spomine na minula prvenstvena srečanja, lahko ravno pri njej ugotovimo le majhen spodrsrlaj, oz. izgubo dveh pomembnih točk v I. kolu proti Tržiču. Sicer pa je njihova kvaliteta razvidna iz same lestvice — 6 zmag, 1 poraz in razmerje v golih (169:57). Spomladi pač ne bo težko obdržati vodilno mesto, saj ji poleg Tržiča vsa ostala moštva niso pomenila resne ovire. Vstop v enotno slovensko ligo ji je že dejansko zagotovljen.

Partizan (Tržič) je vzlic odstopu upoštevan v tabeli, saj ni odigral le enega srečanja in je njega plasma realen in ustreza prikazani igri. V petih srečanjih so igralci slavili zmago, le po enkrat pa so morali priznati izenačenost in pomoč gostujočega moštva. Sicer je pa njihova zaključna bilanca več kot zadovoljiva. Žal mladih in perspektivnih igralcev v prihodnji sezoni ne bomo zasledili med elito najboljših moštev na Gorenjskem. Sava je zaradi slabše razlike v golih zasedla solidno 3. mesto, ki ji tudi pripada. Odlikuje jo učinkovit napad in povezanost med glavnima vrstama, šibkejši del pomeni delno obrambo, delno tudi ne. Pač težko je oceniti njene dokončne šibke lastnosti in ugodna dejstva. Brez dvoma sodi Sava v vrh gorenjskega rokometu. Mladim gumarjem iskrene čestitke!

Iskri je z zmago v zadnjem kolu uspelo potrditi svoje dosedanje mesto. Tudi njej je še vedno potrebna večja roka, seveda le tedaj, ko gre za prednost in dejansko občutno premoč, ki je ravno v omenjenih trenutkih ne izkoristijo. Zgovoren dokaz srečanja s Savo.

Partizan (Kropa) nas je ravno ob zaključku presenetil z osvoje-

nim 6. mestom. Če upoštevamo, da sodeluje ekipa šele letos prvič v ligi brez vsakih izkušenj, ji vzlic negativni bilanci veljajo čestitke in želje, da spomladi nadaljujejo z igro, ki so jo imeli priložnost zaslediti v zadnjem kolu jesenskega dela in v srečanju s Storžičem. Planika je razočarala, saj je od sedmih odigranih srečanj odločila v svojo korist le 1 tekmo, igrala neodločeno ob prekinitvi s Tržičem in 5 kapitulirala.

Za Storžič velja isto kakor za Planiko, saj je ravno on že star znanec gorenjske lige. Kje so vzroki neuspeha, naj proučijo klubski funkcionarji, kajti to ni naša osnovna in poglavitna naloga.

Zaključek tvori drugo moštvo Mladosti, ki je dobesedno zaostalo že v prvih kolih prvenstva. Mogoče je vzrok neuspeha tudi neresnost, upamo pa, da bo prihodnjič nekoliko bolje.

Ob zaključku pričujočega sestavka bi izrekli le skromno željo, ki je verjetno želja vseh ljubiteljev rokometnega športa severnega dela Slovenije, da bi v prihodnji sezoni lahko prisostvovali kvalitetnim prireditvam, saj smo jih ravno do sedaj močno pogrešali. Verjetno ste vsi enotnega mnenja!

Nogomet

PRVAK ŽE ZNAN

Tržič na 3. mestu izza Partizana (SL) in Planike

Prvenstvo Gorenjske v nogometu se približuje h koncu. Do zaključka je preostalo še eno samo kolo, ki pa glede na izide ne bo bistveno vplivalo na končni plasma posameznih enajstoric. Jesenski prvak je Partizan (Škofja Loka), ki si je z izdatko zmago proti zadnjeplasiranemu na lestvici Bohinju močno izboljšal svoje delnice. Vzlic dejstvu, da ima odigrana že vsa srečanja razen s Prešernom, ki mu ne bo pomenil resnejšega tekmeca, je njegova prednost že taka, da ga praktično ne moreta ujeti niti prehiteti oba najnevarnejša konkurenta — Planika in Tržič. Nasprotno pa ima Tržič ugodnejše pogoje za uvrstitev na 2. mesto, ker ga čakata še dva lažja nasprotnika — Jesenice B in Bohinj. Ker so Jesenice do nadaljnega suspendirane s tekmovanja GNP, jih čaka praktično le še dvoboj z Bohinjem. Vprašanje je samo, kako prepričljiva bo zmaga Tržičanov. Torej štiri nadaljnje točke predstavljajo ugodne zaključne račune, saj sprejme Planika v goste le svojega mestnega rivala — Mladost in si od tega srečanja obeta celoten izkupiček. Vendar predstavlja tudi tokrat točka prednosti mnogo več kot zadovoljstvo in prijeten izkupiček. Triumvirat v sestavi — Partizan, Tržič in Planika je znan, kaj pa razvrstitev v sredini in v začetju? V primeru, da Bled premaga B moštvo Triglava, potem mu bo pripadalo 4. mesto, sicer pa je ravno za to mesto več interesentov: Mladost, Prešeren in Bratstvo. Bohinju se sreča žal ni nasmehnila, kakor tudi njegovim neizpolnjenim željam. Spomladi upajmo na najboljše.

Planika je brez borbe pridala svojim točkam še dve važni in pomembni. Bled je pred domačo jav-

nostjo podlegel škofjeloškemu Partizanu, srečanje v Lescah je bilo pri stanju 2:2 prekinjeno. Vzrok — neprijetna dogovivščina v slogu Karla Mayevega romana Winnetow. Tržič je dopustil Bratstvu, da je odneslo domov odločilno točko po zanimivi in razburljivi igri. Bohinjčani so v svojo nenasitno mrežo dobili še z zadetkov od razpoloženih Kranjčanov.

Predzadnje kolo je poteklo po pričakovanjih: Triglav je porazil Bratstvo, zaradi suspenza Jesenice pa je Bled prišel do dveh točk. Mladost je brez težav odpravila goste iz Radovljice. Planika je odšla z mestnega stadiona poražena z golom razlike. Za dvoštevlični rezultat smo izvedeli iz Škofje Loke, kjer je razigrana domača napadalna petorka potresla kar 22 krat mrežo Bohinjčanov.

V zadnjem kolu bo sprejel Prešeren pred domačo javnostjo šampiona, Bled se bo potrudil obdržati svoje častno mesto v srečanju s Triglavom B. Planika bo poskušala popraviti nedavno zamujeno priložnost v obračunu z Mladostjo, medtem ko bo Bratstvo poskušalo nadaljevati tradicijo svojih kolegov z bombardiranjem vrat neučinkovitih in nevirgranih Bohinjčanov. Ker so Jesenice izključene, je Tržič prost.

Izidi VII. in VIII. kola:

Jesenice B	: Planika	0:3 p. f.
Bled	: Partizan	1:7
Prešeren	: Triglav B	2:2 (prekinj.)
Tržič	: Bratstvo	2:2
Mladost	: Bohinj	7:1
Triglav B	: Bratstvo	3:2
Bled	: Jesenice	3:0 p. f.
Mladost	: Prešeren	4:0
Tržič	: Planika	2:1
Partizan	: Bohinj	22:0

Vladimir Kralj